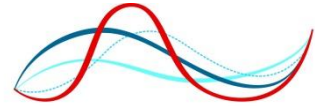

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Anketa o dohotku stanovništva (ADS)
za 2020.

Organizacijska jedinica: Odjel statistike životnih uvjeta i
ekonomske aktivnosti stanovništva

Priredili: Dražen Ferić i Hrvoje Žagmeštar

veljača 2022.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Anketom se prikupljaju podaci o bruto i neto dohotku kućanstava i svih članova kućanstava, podaci o obrazovnom statusu osoba, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, brizi o vlastitom zdravlju i brizi o djeci, podaci o financijskom i materijalnom statusu kućanstva te podaci o ostalim aspektima životnih uvjeta kućanstava.

Istraživanje je referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti.

Rezultat istraživanja čine pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti (monetarno siromaštvo, pokazatelji materijalne deprivacije, distribucije dohotka, uvjeta stanovanja).

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2019. godine

Uredba (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. u vezi sa statistikom Zajednice o dohotku i životnom standardu – EU-SILC

Uredba (EZ) br. 1980/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i ažurirane definicije

Uredba (EZ) br. 1981/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na aspekte prikupljanja podataka i postupke imputiranja

Uredba (EZ) br. 1982/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na uzorkovanje i pravila praćenja

Uredba (EZ) br. 1983/2003 od 7. studenoga 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na popis primarnih varijabli

Uredba (EZ) br. 28/2004 od 5. siječnja 2004. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na sadržaj izvještaja o kvaliteti istraživanja

Uredba (EZ) br. 676/2006 od 2. svibnja 2006. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i njihovu korekciju

EU-SILC 065 Opis ciljanih varijabli za 2018., EUROSTAT

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja, ISCED-2011, UNESCO, 2012, ISBN 978-92-9189-123-8

- Sustav klasifikacija

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. – NKZ 10. (NN, br. 147/10.)

Nacionalna standardna klasifikacija obrazovanja – NSKO (NN, br. 105/01.)

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja ISCED 2011.

Stupanj urbanizacije (DEGURBA) 2011.

(NUTS) Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku, verzija 2013.

Abecedni popis država, zemalja i njihovih oznaka – slovne oznake

Naselja Republike Hrvatske, 2018.

Sve navedene klasifikacije objavljene su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm> u aplikaciji KLASUS.

- Statistički pojmovi i definicije

Osnovne definicije

Kućanstvo je svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo). Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva jest ukupan novčani neto dohodak koji je primilo kućanstvo i svi njegovi članovi u referentnom razdoblju. Ukupan dohodak obuhvaća dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalnog rada, dohodak od imovine, mirovine, socijalne transfere te ostale novčane primitke koje kućanstvo prima od osoba izvan kućanstva.

Ekvivalentni dohodak računa se tako da se ukupan dohodak kućanstva podijeli s ekvivalentnom veličinom kućanstva izračunanom prema modificiranoj OECD-ovoj ljestvici, prema kojoj se nositelju kućanstva dodjeljuje koeficijent 1, svakoj drugoj odrasloj osobi u kućanstvu od 14 godina i starijoj osobi koeficijent 0,5, a djeci mlađoj od 14 godina koeficijent 0,3.

Postupak se primjenjuje zbog određivanja ravnomjernijeg udjela svakog člana kućanstva u stjecanju zajedničkog prihoda.

Osnovni pokazatelji

Stopa rizika od siromaštva jest postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva.

Prag rizika od siromaštva jest granica rizika od siromaštva. Određuje se tako da se za sva kućanstva izračuna ekvivalentni dohodak po članu kućanstva. Zatim se određuje srednja vrijednost (medijan) distribucije dohotka, a 60% od izračunane srednje vrijednosti čini prag rizika od siromaštva. Iskazuje se u kunama.

Stopa materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje tri od devet stavki materijalne deprivacije.

Kvintilni omjer (S80/S20) jest pokazatelj dohodovne nejednakosti koji mjeri odnos između petoga i prvoga kvintila distribucije dohotka, tj. odnos ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najvećim dohotkom i ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najmanjim dohotkom.

Ginijev koeficijent jest mjera nejednakosti raspodjele dohotka. Kad bi postojala savršena jednakost (tj. kad bi svaka osoba primala jednaki dohodak), tad bi Ginijev koeficijent iznosio 0%. Što je vrijednost bliža 100%, to je dohodovna nejednakost veća.

Relativni jaz rizika od siromaštva jest razlika između praga rizika od siromaštva i medijana ekvivalentnog dohotka osoba koje su ispod praga rizika od siromaštva.

Raspršenost oko praga rizika od siromaštva prikazuje postotak osoba koje su u riziku od siromaštva u slučaju kada je prag rizika postavljen na 40%, 50% i 70% medijana ekvivalentnog dohotka.

- Statistička jedinica

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Jedinice istraživanja jesu sva izabrana privatna kućanstava i svi članovi kućanstva. Za članove kućanstva u dobi od 16 i više godina (stanje na dan 31. prosinca 2019.) provodi se detaljan osobni intervju prema zadanoj metodologiji.

- Statistička populacija

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Privatno kućanstvo jest svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Prema metodologiji, institucionalna kućanstva (domovi, zatvori, bolnice za trajni smještaj osoba i slično) nisu obuhvaćena istraživanjem.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Podaci dobiveni Anketom o dohotku stanovništva koriste se u području kreiranja socijalnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama te općenito za informiranje šire javnosti o stanju socijalnog napretka.

Nacionalni korisnici: znanstveno-istraživački instituti (Institut za javne financije, Ekonomski institut, itd.), ministarstva i zavodi (Ministarstvo socijalne politike, Hrvatski zavod za zapošljavanje itd.)

Međunarodni korisnici: znanstveno-istraživački instituti, Svjetska banka, UN, ILO, UNICEF

1.1.1. Potrebe korisnika

Znanstveno-istraživački instituti i samostalni istraživači podacima se koriste za domaće i međunarodne znanstveno-istraživačke projekte i radove kako bi se razvile preporuke relevantnim institucijama za poboljšanje socio-ekonomskog položaja stanovništva u riziku od

siromaštva ili socijalne isključenosti. Ministarstvo socijalne politike te Hrvatski zavod za zapošljavanje koriste se rezultatima istraživanja za utvrđivanje potrebnih poboljšanja u svom području djelovanja, npr. u području socijalne politike. Međunarodni korisnici: Eurostat se podacima istraživanja koristi za sustavan i korisnički usmjeren prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja istraživanja o dohotku i uvjetima života stanovništva (za sve zemlje članice Europske unije). UNICEF se koristi pokazateljima siromaštva i uvjeta života djece kako bi svoje aktivnosti i pomoć usmjerio najugroženijim skupinama djece.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Anketa o zadovoljstvu korisnika jest istraživanje provedeno 2013. i ponovo 2015. s općenitom temom o radu Državnog zavoda za statistiku. Tim je istraživanjem općenito obuhvaćeno i područje statistike dohotka stanovništva. Trenutačno nema posebnog istraživanja o zadovoljstvu korisnika koje se odnosi samo na područje statistike dohotka i uvjeta života stanovništva.

1.2. Potpunost

Podaci koji se prikupljaju ovim istraživanjem određeni su metodologijom istraživanja koja je definirana uredbama EU-a i metodološkim standardima Eurostata za istraživanje EU-SILC (*Statistics on Income and Living Conditions*). Provedba tog istraživanja, obrada podataka te objavljivanje rezultata potpuno su usklađeni s definiranom metodologijom, čime je omogućena potpuna usporedivost nacionalnih rezultata s rezultatima ostalih zemalja članica Europske unije.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka je 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Uzoračka pogreška prikazuje preciznost procjene parametara populacije na temelju uzorka. Uzoračka pogreška izračunana je metodom linearizacije ili Woodruffovom metodom (postupci SAS SURVEYFREQ i SURVEYMEANS procedure). Izračun je proveden tako da je granica rizika od siromaštva fiksirana.

Za izračun preciznosti primjenjuje se sljedeća formula:

$$se < \sqrt{[(p \times (1-p))/X]},$$

gdje je: se = standardna pogreška

sqrt = korijen

p = proporcija (stopa rizika od siromaštva)

X = minimalna efektivna veličina uzorka.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Tablica 1. Pokazatelji uzoračke pogreške za određene pokazatelje, Anкета o dohotku stanovništva 2020.

Pokazatelj	Vrijednost	Standardna pogreška	Interval pouzdanosti 95%		Koeffcijent varijacije (%)
			donja granica	gornja granica	
Prag rizika od siromaštva					
Samačko kućanstvo	35 124	385,52	34 368	35 880	1,1
Kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece	73 760	808,59	72 175	75 345	1,1
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti					
Ukupno	23,2	0,71	21,8	24,6	3,06
Muškarci	22,2	0,81	20,6	23,8	3,64
Žene	24,2	0,73	22,7	25,6	3,02
0 – 17 godina	20,2	1,46	17,3	23,0	7,23
18 – 64 godine	20,6	0,76	19,1	22,1	3,69
65 ili više godina	33,8	0,92	32,0	35,6	2,72
Jadranska Hrvatska	24,0	1,33	21,4	26,6	5,54
Kontinentalna Hrvatska	22,9	0,84	21,2	24,5	3,67
Stopa rizika od siromaštva					
Ukupno	18,3	0,63	17,1	19,5	3,44
Muškarci	16,7	0,70	15,6	18,3	4,19
Žene	19,63	0,66	18,3	20,9	3,36
0 – 17 godina	16,8	1,34	14,2	19,4	7,98
18 – 64 godine	14,5	0,64	13,3	15,8	4,41
65 ili više godina	31,0	0,90	29,2	32,8	2,90
Stopa rizika od siromaštva prema regijama					
Jadranska Hrvatska	18,3	1,15	16,0	20,5	6,28
Kontinentalna Hrvatska	18,3	0,76	16,8	19,8	4,15
Osobe u teškoj materijalnoj deprivaciji					
Ukupno	6,9	0,40	6,2	7,7	5,80
Muškarci	7,1	0,48	6,2	8,1	6,76
Žene	6,8	0,40	6,0	7,6	5,88
0 – 17 godina	4,7	0,65	3,4	6,0	13,83
18 – 64 godine	6,7	0,47	5,8	7,6	7,01
65 ili više godina	9,5	0,59	8,3	10,6	6,21
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada					
Ukupno	8,6	0,52	7,6	9,6	6,05
Muškarci	8,7	0,60	7,5	9,8	6,01
Žene	8,5	0,56	7,4	9,6	6,59
0 – 17 godina	6,5	0,92	4,7	8,3	14,15
18 – 59 godina	9,3	0,49	8,3	10,2	5,27

2.1.2. Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške podrazumijevaju sve ostale pogreške koje nisu vezane za izbor uzorka, kao što su pogreške obuhvata, pogreške mjerenja, pogreške obrade i pogreške neodgovora. Pogreške neodgovora proizlaze iz neodgovora cijele jedinice istraživanja (kućanstva ili referentne osobe – *unit non-response*) i neodgovora na pojedinu varijablu, odnosno pitanje u upitniku (*item non-response*).

2.2.1. Pogreška obuhvata

Okvir za izbor uzorka za novu rotacijsku skupinu za ADS 2020. temelji se na podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine. Stopa valjanih jedinica (stanova) za dio uzorka koji je prvi put u anketi (dio uzorka koji je izabran 2020.) iznosi 92,84%.

Tablica 2. Stopa valjanih jedinica po statističkim regijama za novu rotacijsku skupinu

Statistička regija (NUTS 2)	Izabrane adrese	Valjane adrese	Stopa valjanih adresa (%)
Republika Hrvatska	5 516	5 121	92,84
Jadranska Hrvatska	2 296	2 162	94,16
Kontinentalna Hrvatska	3 220	2 959	91,89

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata jest udio jedinica iz uzorka koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. U slučaju Ankete o dohotku stanovništva to je udio adresa izabranih u uzorak za koje je nakon provedenoga terenskog rada (anketiranja) utvrđeno da više ne postoje, da nisu općenito nastanjene ili se na toj adresi nalazi stan koji nije namijenjen stalnom stanovanju (poslovni prostori, vikendice, kuće za odmor i slično). Izračunava se samo za novu rotacijsku skupinu.

Stopa nadobuhvata jest 7,16%. Izračunano prema varijabli DB120 = 23

2.2.3. Pogreška mjerenja

Pogreške mjerenja podrazumijevaju sve pogreške koje mogu nastati pri prikupljanju ili unosu podataka u anketne obrasce. Takve se pogreške nastoje minimizirati pravilnim definiranjem anketnog obrasca – upitnika, detaljnom obukom anketara, primjenom adekvatne metode za prikupljanje podataka te kontrolom anketnih podataka tijekom i nakon terenskog rada.

Za ADS 2020. primjenjuje se metoda prikupljanja podataka CAPI (računalno potpomognuto anketiranje). Ta metoda prikupljanja podataka omogućuje standardizirano anketiranje. Anketni upitnik dizajniran je u programskoj aplikaciji Blaise. Pitanja su definirana tako da su u njega uključene sve informacije dovoljne za odgovor. Ako ispitanik treba dodatna objašnjenja pitanja, većina pitanja ima dodatna objašnjenja ispod pitanja koja anketar može ponuditi u svakom trenutku. Anketar na svakom pitanju može upisati i dodatne napomene koje objašnjavaju pojedini odgovor. Prije početka anketiranja provodi se detaljno testiranje anketnog upitnika u metodološkoj jedinici nadležnoj za provođenje istraživanja. U upitnik je ugrađen automatski logički slijed pitanja i logičke kontrole odgovora (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti, kategorije odgovora automatski su prilagođene ovisno o drugim odgovorima i slično).

Prikupljanje podataka za ADS 2020. provodilo je 116 anketara (83 vanjska i 33 unutarnja anketara). Većina njih već je imala iskustva s provođenjem ankete prethodnih godina. Za anketare koji su prvi put uključeni u prikupljanje podataka za ADS 2020. organizirana je jednodnevna obuka usmjerena na korištenje aplikacije za upravljanje i prijenos podataka (CMS – *Case Management System*), općenito funkcioniranje upitnika u aplikaciji Blaise, vještine anketiranja te metodološka objašnjenja i detaljne upute za pitanja iz upitnika ADS 2020.

Metodološke upute za anketare koje sadržavaju metodološka objašnjenja i detaljne upute za svako pitanje u upitniku tiskane su prije prikupljanja podataka za potrebe obuke i pripreme terenskog rada i dane su svakom anketaru. kontroloru te zaposlenicima/voditeljima uključenima u istraživanje ADS. Rad anketara na terenu organiziralo je i nadgledalo 35 kontrolora. iskusnih statističara u područnim uredima Državnog zavoda za statistiku. U svakom od 20 regionalnih ureda kontrolor je pružao potrebnu pomoć anketarima na terenu te potrebna metodološka objašnjenja u skladu sa smjericama Državnog zavoda za statistiku.

Kontrola podataka koju provode kontrolori uključuje približno 20 upozorenja na pogreške i nedosljednosti koje je vrlo važno otkriti tijekom terenskog rada kako bi se mogla zatražiti dodatna objašnjenja od anketara odnosno kako bi anketar mogao provjeriti podatke od ispitanika. Razvijene su metodološke upute s objašnjenjima i detaljne upute za upozorenja ili pogrešku. Kontrolori su sudjelovali na jednodnevnoj obuci te su im dane metodološke upute i objašnjenja u vezi s kontrolama koje trebaju provoditi u aplikaciji CMS.

Nakon prikupljanja podataka provodi se detaljna računsko-logička kontrola anketnog materijala (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti. logička veza između pojedinih pitanja. kontrola nemogućih vrijednosti).

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora proizlazi iz neuspjelog pokušaja dobivanja odgovora od izabrane statističke jedinice. Razlikuju se dvije vrste neodgovora:

- neodgovor cijele jedinice istraživanja (kućanstva/referentne osobe izabrane u uzorak)
- neodgovor pojedinog pitanja – izabrana jedinica istraživanja uspješno je anketirana. ali nije prikupljen odgovor na pojedino pitanje/varijablu.

Prema preporuci Eurostata. neutežena stopa neodgovora kućanstava računa se za kućanstva koja su prvi put u uzorku i u 2020. stopa neodgovora kućanstava (NRh) iznosila je 57,70%. Stopa neodgovora na individualnoj razini (*Nrp) u 2020. iznosila je 58,21%.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora jedinice dijeli se na stopu neodgovora na razini kućanstva i stopu neodgovora na razini osobe.

Stopa neodgovora na razini kućanstva računa se prema sljedećoj formuli:

$$NRh = (1 - (Ra \times Rh)) \times 100.$$

gdje je:

Ra – broj uspješno kontaktiranih adresa/broj valjanih adresa

Rh – broj uspješno anketiranih kućanstava /broj valjanih kućanstava na kontaktiranim adresama.

Stopa neodgovora na razini osobe računa se prema sljedećoj formuli:

$$Nrp = (1 - (Rp)) \times 100.$$

gdje je:

Rp – broj završenih osobnih intervjua/broj valjanih osoba u uspješno anketiranim kućanstvima.

Neutežena stopa neodgovora iznosila je 57%. Prema preporuci Eurostata, neutežena stopa neodgovora kućanstava računa se za kućanstva koja su prvi put u uzorku.

Tablica 3. Stopa neodgovora

Stopa kontaktiranja adrese (Ra)		Stopa uspješno anketiranih kućanstava (Rh)		Stopa uspješno završenih osobnih intervjua (Rp)		Stopa neodgovora na razini kućanstva (NRh)		Stopa neodgovora na razini osobe (NRp)		Ukupna stopa neodgovora na razini osobe (UNRp)	
A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
86,92	73,93	78,74	57,22	98,78	98,79	31,56	57,70	1,22	1,21	32,39	58,21

Tablica 4. Distribucija kontaktiranih kućanstava po rotacijskim skupinama

Rotacijska skupina	Intervju je prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 1)		Intervju nije prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 2)	
	broj	%	broj	%
1	1 700	22,0	-	-
2	1 846	23,9	-	-
3	1 963	25,4	-	-
4	2 207	28,6	1	100
Ukupno	7 716	100,0	1	100

Tablica 5. Distribucija kućanstava prema ostvarenom kontaktu s adresom

Rotacijska skupina	Ukupno		Adresa je kontaktirana (DB120 = 11)		Adresa nije kontaktirana (DB120 = 21 + 22 + 23)		Adresa nije pronađena (DB120 = 21)		Adresi nije moguće pristupiti (DB120 = 22)		Adresa ne postoji ili je nenastanjena (DB120 = 23)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	1 829	15,57	1 772	18,1	57	3,0	15	1,2	10	5,8	32	6,8
2	2 049	17,44	1 993	20,3	56	2,9	31	2,4	9	5,2	16	3,4
3	2 265	19,28	2 177	22,2	88	4,5	52	4,0	8	4,7	28	5,9
4	5 603	47,70	3 857	39,4	1 746	89,7	1 205	92,5	145	84,3	396	83,9
Ukupno	11 746	100,0	9 799	100,0	1 947	100,0	1 303	100,0	172	100,0	472	100,0

Tablica 6. Distribucija adresa s kojima se kontaktiralo prema ishodu intervjua po kućanstvu

Rotacijska skupina	Ukupno		Intervju je uspješno završen (DB130 = 11)		Intervju nije završen (DB130 = 21 + 22 + 23 + 24)		Intervju je odbijen (DB130 = 21)		Cijelo je kućanstvo privremeno odsutno za trajanja terenskog rada (DB130 = 22)		Kućanstvo nije u mogućnosti odgovarati na intervju (DB130 = 23)		Ostali razlozi odbijanja (DB130 = 24)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	1 772	18,1	1 700	22,0	72	3,5	50	3,1	11	7,0	11	3,8	-	-
2	1 993	10,3	1 847	23,9	146	7,0	102	6,2	23	14,7	21	7,3	-	-
3	2 177	22,2	1 963	25,4	214	10,3	154	9,4	27	17,2	33	11,5	-	-
4	3 857	39,4	2 208	28,6	1 649	79,2	1 331	81,3	96	61,2	222	77,4	-	-
Ukupno	9 799	100,0	7 718	100,0	2 081	100,0	1 637	100,0	157	100,0	287	100,0	-	-

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Stope neodgovora za određenu varijablu izračunavaju se samo za agregirane varijable dohotka prema metodologiji Eurostata.

Tablica 7. Stope neodgovora za određenu varijablu

Varijable dohotka ukupan broj kućanstava = 7 716 ukupan broj osoba = 16 658		Nema dohodak		Ima dohodak		Potpuni podatak o iznosu		Djelomični podatak ili bez podatka o iznosu	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
HY010	Ukupan bruto dohodak kućanstva	21	0,27	7 695	99,73	5 547	72,09	2 148	27,91
HY020	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva	18	0,23	7 698	99,77	3 461	44,96	4 237	55,04
HY022	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera, osim starosnih i obiteljskih mirovina	198	2,57	7 518	97,43	5 370	71,43	2 148	28,57
HY023	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera uključujući starosne i obiteljske mirovine	2 171	28,14	5 545	71,86	3 662	66,04	1 883	33,96
HY040G	Dohodak od iznajmljivanja imovine	7 387	95,74	329	4,26	169	51,37	160	48,63
HY090G	Dohodak od kamata i dividendi	7 346	95,20	370	4,80	267	72,16	103	27,84
HY050G	Dohodak od roditeljskih naknada, dječji doplaci, alimentacije, naknade za opremu novorođenčadi	7 035	91,17	681	8,83	622	91,34	59	8,66
HY060G	Ostale socijalne naknade	7 452	96,58	264	3,42	253	95,83	11	4,17
HY070G	Naknade vezane za stanovanje	7 564	98,03	152	1,97	139	91,45	13	8,55
HY080G	Redoviti novčani primici kućanstva od drugih osoba ili drugih kućanstava	7 298	94,58	418	5,42	319	76,32	99	23,68
HY081G	Alimentacija primljena (obvezatna + dobrovoljna)	7 636	98,96	80	1,04	73	91,25	7	8,75
HY100G	Plaćene kamate na stambeni kredit	7 411	96,05	305	3,95	305	100,00	-	-
HY110G	Dohodak osoba mladih od 16 godina	7 346	95,20	370	4,80	306	82,70	64	17,30
HY130G	Redoviti novčani iznosi koje kućanstvo isplaćuje drugim osobama ili drugim kućanstvima	7 412	96,06	304	3,94	281	92,43	23	7,57
HY131G	Alimentacija plaćena (obvezatna + dobrovoljna)	7 656	99,22	60	0,78	55	91,67	5	8,33
HY140G	Porez na dohodak i socijalni doprinosi	2 812	36,44	4 904	63,56	4 904	100,00	-	-
HY170G	Vrijednost dobara iz vlastite proizvodnje	4 546	58,92	3 170	41,08	2 971	93,72	199	6,28
PY010G	Dohodak od nesamostalnog rada (u novcu)	10 355	62,16	6 303	37,84	4 566	72,44	1 737	27,56
PY020G	Dohodak od nesamostalnog rada (u naturi)	16 022	96,18	636	3,82	434	68,24	202	31,76
PY021G	Dohodak od korištenja službenog automobila za privatne svrhe	16 551	99,36	107	0,64	107	100,00	-	-
PY030G	Socijalni doprinosi (iz plaće i na plaću)	10 304	61,86	6 354	38,14	6 354	100,00	-	-
PY031G	Dobrovoljni doprinosi poslodavca	16 524	99,20	134	0,80	134	100,00	-	-
PY035G	Doprinosi u privatni mirovinski fond	16 479	98,93	179	1,07	179	100,00	-	-
PY050G	Dohodak od samostalnog rada	14 679	88,12	1 979	11,88	1 621	81,91	358	18,09
PY080G	Mirovine primljene iz III. stupa mirovinskog osiguranja	16 649	99,95	9	0,05	8	88,89	1	11,11
PY090G	Naknade vezane za nezaposlenost	16 484	98,96	174	1,04	146	83,91	28	16,09
PY100G	Starosne mirovine	11 405	68,47	5 253	31,53	4 780	91,00	473	9,00
PY110G	Obiteljske mirovine	15 625	93,80	1 033	6,20	965	93,42	68	6,58
PY120G	Naknade vezane za bolovanje	16 499	99,05	159	0,95	128	80,50	31	19,50
PY130G	Invalidske mirovine	15 649	93,94	1 009	6,06	942	93,36	67	6,64
PY140G	Naknade vezane za obrazovanje	16 492	99,00	166	1,00	148	89,16	18	10,84

2.2.7. Pogreška obrade

Pri obradi podataka provodi se detaljna logičko-računska kontrola svih odgovora. npr. kontrola iznosa prema zadanim rasponima. kontrola mogućih odgovora. logička i računski kontrola svih stavki dohotka. logička kontrola podataka o ekonomskoj aktivnosti te šiframa djelatnosti i zanimanja. logička kontrola podataka o obrazovnom statusu itd.

Navedene kontrole provode se na setu mikropodataka na razini anketnog upitnika.

Moguća je i pogreška u bazi mikropodataka pri završnoj obradi i pripremi podataka za izračun pokazatelja.

2.2.8. Stopa imputacije

Imputacija je proces koji se primjenjuje za zamjenu neprikupljenih, nevažećih ili nedosljednih podataka koji se nisu uspjeli urediti. U Anketi o dohotku stanovništva imputiraju se sve dohodovne varijable za koje se ispitanik izjasnio da prima navedenu vrstu dohotka, ali na pitanje o iznosu tog dohotka nije odgovorio. Sve nedostajuće ili nekonzistentne vrijednosti imputirane su nekom od metoda imputacije. Stoga je stopa imputacije jednaka stopi neodgovora na određenu varijablu iz tablice 7. Stope neodgovora za određenu varijablu.

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.9. Stopa uređivanja – LRK

Stopa uređivanja podataka definirana je za određene ključne varijable kao odnos između broja jedinica za koje su izvorne vrijednosti ispravljene nakon provedene logičko-računske kontrole (LRK) u odnosu na ukupan broj jedinica. Drugim riječima, to je omjer broja ispravljenih podataka (bilo ponovnim telefonskim pozivima bilo logičkim ispravcima koje rezultiraju iz LRK) i ukupnog broja podataka kojima raspolažemo, tj. onih podataka koji su prošli provjere. Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2020. zbog toga što se logičko-računske kontrole na podacima provode u više faza s više izvršitelja (za vrijeme terenskog rada logičko-računske kontrole obavljali su i kontrolori u područnim jedinicama).

2.2.10. Stopa učinkovitosti – LRK

Taj se pokazatelj ne izračunava za ADS 2020.

2.2.11. Pogreška izbora modela

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva. Svi modeli primijenjeni za utežavanje podataka i imputiranje nedostajućih podataka metodološki su točni i u skladu su s preporukama Eurostata te ne postoji pogreška izbora modela primijenjenoga u statističkoj obradi.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2021.. objavljivanje podataka iz ADS-a 2020. određena je tako da se podaci objavljuju kao privremeni podaci i konačni rezultati. Privremeni podaci objavljuju se u Statistici u nizu nakon provedene obrade u svim svojim fazama, osim završnih kontrola i verifikacije Eurostata. Konačni rezultati objavljuju se u Priopćenju, nakon provedenih završnih kontrola i verifikacije Eurostata. U završnim kontrolama i prije verifikacije moguće su određene promjene na podacima koje minimalno utječu na izlazne rezultate.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Ako je potrebno ispraviti neki od već objavljenih podataka (osim prethodnih podataka), objavljuje se ispravak podatka/podataka uz napomenu o ispravku. Također, ako je potrebno revidirati već objavljene podatke, npr. u Priopćenju, objavljuje se novo Priopćenje s revidiranim podacima.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2021., prvi rezultati za ADS 2020. objavljuju se šest mjeseci nakon referentnog razdoblja na koji se podaci odnose. Prvi rezultati objavljeni su 30. lipnja 2021. (T + 6).

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 9 Priopćenje "Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2020."

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Planirane publikacije podataka ADS-a 2020. bile su objavljene prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2021.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest razdoblje između stvarnog datuma objavljivanja podataka i ciljanog datuma za objavljivanje podataka prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2021. Za podatke iz ADS-a 2020. publikacije su objavljene u skladu s definiranim rokovima u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2021., pa vremenska određenost iznosi 100%.

4. Pristupačnost i jasnoća

Publikacije s rezultatima istraživanja dostupne su u elektroničkom i tiskanom obliku te na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr. Sve dodatne informacije vezane uz rezultate te uz samo istraživanje dostupni su na adresi elektroničke pošte stat.info@dzs.hr.

4.1. Priopćenja

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti – privremeni podaci (Statistika u nizu)

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2020. (Priopćenje)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva u 2020. (Statističko izvješće)

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci (Ijetopis i slično)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva objavljuju se u ostalim publikacijama Državnog zavoda za statistiku: Statističkom ljetopisu, Statističkim informacijama, Ženama i muškarcima u Hrvatskoj i Hrvatskoj u brojkama.

4.3. Mrežna baza podataka

Rezultati ADS-a 2020. trenutačno su raspoloživi u obliku mrežne baze podataka samo na mrežnim stranicama Eurostata

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/data>.

4.4. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN. br. 137/13.). Mikropodaci su dostupni na razini varijabli definiranih metodologijom Europske unije, a ne na razini anketnog upitnika.

4.5. Dokumentacija o metodologiji

Metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenju te u Rezultatima Ankete o dohotku stanovništva (Statističkom izvješću), a ostali metodološki dokumenti o istraživanju dostupni su na mrežnim stranicama Eurostata

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/income_social_inclusion_living_conditions/methodology.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Istraživanje je uvedeno 2010. te su raspoloživi podaci od 2010. do 2020. Podaci za ADS 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015. Za ADS 2016. podatak koji se odnosi na pokazatelj Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera, kada socijalni transferi nisu uključeni u dohodak, nije potpuno usporediv s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine i ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

Tablica 8. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini kućanstva od 2017. do 2020.

SILC	2017.			2018.			2019.			2020.		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
HY010	1 481 583,40	7 809	90 966,54	1 470 507,92	8 354	100 848,00	1 472 398,02	7 867	109 857,94	1 432 899,49	7 695	120 825,00
HY020	1 482 338,97	7 814	78 000,00	1 470 888,79	8 358	82 800,00	1 472 511,02	7 868	89 220,00	1 433 204,94	7 698	97 066,00
HY022	1 449 335,94	7 599	72 912,00	1 435 623,98	8 119	77 900,00	1 443 082,60	7 662	83 800,00	1 407 531,72	7 518	91 000,00
HY023	1 149 110,90	5 678	72 800,00	1 140 194,41	6 025	78 000,00	1 154 861,32	5 666	83 762,00	1 140 385,39	5 545	90 600,00
HY030G	1 461 776,21	7 744	1 500,00	1 453 047,25	8 293	1 500,00	1 446 730,40	7 787	1 740,00	1 411 824,39	7 631	2 000,00
HY040G	77 921,86	456	16 500,00	80 774,55	511	17 000,00	83 641,76	492	21 461,00	80 277,08	469	23 500,00
HY050G	191 678,68	844	7 100,00	169 801,81	805	7 200,00	182 889,30	736	9 960,00	177 264,66	681	9 600,00
HY060G	51 172,52	294	9 600,00	51 773,43	309	9 600,00	51 628,12	292	6 560,00	43 423,46	264	9 600,00
HY080G	92 527,01	487	8 000,00	89 134,29	509	10 000,00	81 423,09	449	10 000,00	77 720,32	418	10 800,00
HY090G	92 139,83	513	1 152,07	90 825,08	499	1 160,09	72 344,92	361	1 136,36	69 602,53	370	1 152,07
HY100G	82 408,09	331	924,21	80 146,34	334	1 068,01	85 359,34	319	12 253,34	90 994,85	305	10 792,15
HY110G	95 922,53	411	1 000,00	104 077,87	471	1 000,00	102 854,91	427	1 000,00	99 762,56	370	1 000,00
HY120G	349 844,89	1 681	400,00	347 984,49	1 720	400,00	339 883,18	1 526	455,00	324 412,26	1 431	450,00
HY130G	70 068,20	379	5 000,00	65 415,65	345	6 000,00	72 829,70	355	6 000,00	64 328,71	304	7 000,00
HY140G	1 001 158,92	4 753	24 831,83	1 021 150,61	5 204	27 100,00	1 048 310,98	4 958	30 580,10	1 045 636,56	4 904	33 716,85
HY170G	568 618,01	3 309	2 640,00	519 546,34	3 319	3 000,00	502 356,41	3 073	3 000,00	512 267,09	3 170	3 600,00

Tablica 9. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini osoba od 2017. do 2020.

SILC	2017.			2018.			2019.			2020.		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
PY010G	1 503 127,55	6 524	63 464,12	1 508 330,27	6 925	66 802,18	1 546 787,74	6 538	73 102,55	1 531 533,92	6 303	79 310,00
PY020G	189 565,31	761	4 000,00	186 134,64	782	5 381,25	181 236,41	663	5 050,00	186 011,00	636	3 945,00
PY030G	1 519 643,82	6 599	23 608,65	1 519 848,74	6 992	23 064,00	1 554 614,93	6 571	25 828,36	1 542 214,07	6 354	27 288,55
PY035G	50 631,13	211	2 938,00	45 696,18	197	2 500,00	43 765,40	172	2 518,00	51 114,58	179	3 600,00
PY050G	386 527,89	1 913	15 732,00	363 125,19	1 989	16 400,00	391 193,87	1 954	18 000,00	408 675,57	1 979	22 837,00
PY090G	50 319,30	232	6 700,00	37 851,41	211	7 000,00	31 288,26	149	7 800,00	38 611,25	174	8 000,00
PY100G	795 584,77	4 810	30 000,00	802 342,14	5 254	30 000,00	818 652,45	5 166	31 440,00	803 763,18	5 253	33 600,00
PY110G	192 969,62	1 122	22 800,00	183 428,12	1 165	24 000,00	174 112,63	1 060	24 000,00	171 230,70	1 033	24 300,00
PY130G	198 034,86	1 098	20 352,00	202 390,50	1 177	20 280,00	191 093,33	1 096	19 524,00	173 360,94	1 009	19 704,00
PY200G	1 447 149,33	6 280	5 746,27	1 444 548,47	6 649	6 154,91	1 475 616,90	6 234	6 781,42	1 465 128,83	6 030	7 152,66

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest broj izvještajnih razdoblja u vremenskoj seriji od posljednjeg prekida, odnosno od uvođenja istraživanja u statistički sustav. Anketa o dohotku stanovništva uvedena je kao redovito godišnje istraživanje u statistički sustav Republike Hrvatske 2010. Korisnicima je na raspolaganju usporediva jedanaestogodišnja serija podataka od 2010. do 2020. uz određene manje metodološke promjene u izračunu nekih pokazatelja. U 2015. detaljnije su raščlanjena pojedina pitanja o dohotku u anketnom upitniku, a 2016. nastale su promjene u bilježenju invalidskih mirovina. To je prouzročilo da podaci za neke pokazatelje nisu potpuno usporedivi s prethodnim razdobljima.

Duljina usporedivih vremenskih serija jest 11.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Podaci za ADS 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015. Za ADS 2016. podatak koji se odnosi na pokazatelj Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera, kada socijalni transferi nisu uključeni u dohodak, nije potpuno usporediv s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine i ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi provedbe Ankete o dohotku stanovništva 2020. na terenu iznosili su 893 450,46 kuna, a navedeni iznos uključuje troškove anketara. Dio anketara jesu zaposlenici Državnog zavoda za statistiku u područnim jedinicama, a dio su vanjski anketari angažirani putem ugovora o djelu. U te troškove uključeni su i troškovi dolaska anketara na izobrazbu.

6.2. Opterećenje

Opterećenje ispitanika podrazumijeva utrošeno vrijeme koje je potrebno da se odgovori na anketni upitnik. Važan čimbenik koji utječe na opterećenje ispitanika jest broj pitanja u upitniku. U Anketi o dohotku stanovništva ima oko 375 pitanja. Iako svaki ispitanik ne odgovara na svako pojedinačno pitanje, zbog ugrađenih automatskih skokova u programu za unos, sudjelovanje u Anketi znatno opterećuje ispitanika. Prosječno trajanje intervjua po kućanstvu za ADS 2020. iznosilo je 144 minute. Stoga je u sljedećem razdoblju nužno smanjiti opterećenje ispitanika (korištenje administrativnih izvora podataka i slično).